

LÄTTLÄST

om utställningen Insidan ut
och konstverken i utställningen.

Insidan ut

Insidan ut är en konstutställning som handlar om frikyrkor.

Tio konstnärer har skapat olika konstverk utifrån sina från personliga minnen.

I utställningen vill flera av konstnärerna visa hur viktig gemenskapen i kyrkan är. Och hur instängd man kan känna sig i samma gemenskap.

Vad varje konstverk berättar om finns beskrivet i den här foldern.

Tidigare tillhörde alla svenskar Svenska kyrkans gemenskap.

Frikyrkornas historia börjar på 1700-talet.

Då träffades grupper som kallade sig för läsare på möten utan präst.

Det nya och speciella var att tro på Gud därför att man själv valt det.

I mitten på 1800-talet ökade antalet frikyrkoförsamlingar.

De blev vår första stora folkrörelse.

I dag är Svenska kyrkan skild från staten.

Därför är även Svenska kyrkan en frikyrka idag.

I en frikyrka bestämmer församlingen själv när det gäller tro, gudstjänster och ekonomi.

Några exempel på frikyrkor är:
Svenska Missionsförbundet och Metodistkyrkan,
Baptistsamfundet, Pingströrelsen och Frälsningsarmén.

I utställningen visas också ett bildspel med bilder från frikyrkor i Västernorrland. Dessutom hittar du citat ur böcker där författare skrivit om ämnet.

Martin Gustavsson

Martin Gustavsson har gjort stora oljemålningar som handlar om Guds vrede.

Han har blivit inspirerad av Gustave Dorés bilder som han såg i sin mormors bibel från 1866.

Alla målningarna hör ihop med berättelser ur bibelns gamla testamente.

Två målningar föreställer hur människorna flyr från städerna Sodom och Gomorra när Guds vrede drabbar dem.

En målning handlar om hur Gud straffar Egyptens folk och en svart dödsängel dödar alla först födda pojkar i varje egyptiskt hem.

Martin Gustavsson målar både i svart och med lysande färger och glitter.

Hans bilder kan få oss att tänka på glittrande bokmärken och färgsprakande diskotek.

Målningarna har också något gemensamt med äldre målningar av kända konstnärer som Michelangelo.

Oskar Mörnerud

Oskar Mörnerud funderar på
hur olika ord används i kyrkan.
Det kan vara kropp och ande, rent och orent,
heligt och världsligt.

Han minns orgeln i sin barndoms kyrksal.
En trappa ner i samma hus fanns toaletten
med en handtork.
För honom var det spännande
att gå från det ena rummet till det andra
och känna hur det kändes att byta rum.

I utställningen har Oskar Mörnerud
satt ihop orgelpipor med en handtork.
Om du trycker på knappen på handtorken
spelar ena pipan.
Då hörs en kraftfull ton.
Konstverket heter "Basuner".

Samuel Ottosson

Samuel Ottosson gick i söndagsskolan när han var barn.
Där fanns en flanellograf, en tygklädd tavla.
På den satte söndagsskolefröken upp lösa figurer
som föreställde människor ur bibelns berättelser.

Samuel Ottosson har byggt en egen flanellograf.
I hans flanellograf blandas de gamla figurerna
med nya figurer och platser.
En del figurer liknar sådana som finns i dataspel.

Den gamla berättelsen om himmel och helvete
är fortfarande lika viktig.
Men den kan berättas på olika sätt.
Du kan själv påverka berättelsen
genom att flytta och placera figurerna på olika sätt.

I dag är kyrkan inte bara bön, samtal med Gud
och samtal om livet efter döden.
Nu ska många andra samtalsämnen
och verksamheter finnas med.
Samuel Ottosson undrar om den gamla trygga gemenskapen
håller på att försvinna.

Carl Johan Erikson

Carl Johan Erikson har fotograferat dopgravar i olika pingstkyrkor.

En dopgrav är en bassäng där vuxna döps.

I vanliga fall är dopgravar dolda under golvet.

Dopet är en symbol för att lämna ett gammalt liv och börja ett nytt.

Genom dopet blir man medlem i församlingen.

Han har också gjort en film där han dyker med snorkel och undervattenskamera i dopgravar. Filmen påminner om när en arkeolog undersöker ett skepp under vatten.

Sommaren 1987 vikarierade Carl Johan Eriksson som fotograf på tidningen Dagen.

Han fotograferade pastorer på två stora konferenser.

Pastorerna utstrålar makt och engagemang.

De skulle lika gärna kunna föreställa politiker.

På den tiden var de alla

hans egna ledare och förebilder.

Nu ingår bilderna i ett konstverk som han kallar

Jack-Tommy, Owe, Bo-Anders,

Karl-Erik, Ulrik, Veikko, Allan, Sverre och Johan.

Det är namnen på pastorerna.

Frida Tebus och Martin Karlsson

Frida Tebus och Martin Karlssons konstverk heter "Kristi kropp".

Konstverket består av flera olika delar som tillsammans bildar en typ av konstverk som kallas installation.

Uttrycket Kristi kropp är hämtat från bibeln.

Där beskriver aposteln Paulus den kristna församlingen som en enda kropp men med många delar.

På liknande sätt tänker konstnärerna på olika kristna grupper som delar av Kristi kropp.

Konstnärerna visar på olika sätt att utöva kristen tro.

I en film gör stå up-komikern Guds Clown en predikan.

Du kan också se en kycklingdräkt och en kodräkt i konstverket.

Dräkterna hör ihop med berättelsen om en kristen grupp som arbetar för djurens rätt.

De använder djurdräkter när de framför sitt budskap.

I en spis och en ramp som man åker skateboard på

visas fler filmer och exempel på hur kristen tro utövas.

Det finns mängder av andra exempel

på nya sätt att utöva tro.

En del vill göra motstånd mot kyrkan.

Andra vill lägga till något som de saknar inom kyrkan.

Ellen S. Holtskog

Ellen S. Holtskog är uppvuxen i en frikyrklig miljö.
Hon fick lära sig att det fanns två sorters människor,
de som var troende och de som inte var troende.

Ellen S. Holtskog kallar sitt konstverk
för "Frälsta och förtappade".
Frälsning innebär att man tror på Jesus
och därför får ett evigt liv tillsammans med Gud.

De som är frälsta hör till en gemenskap.
De förtappade är de som är utanför gemenskapen.

Ellen S. Holtskog stirrade folk i ögonen
för att se om de var frälsta.
Kan du se vem som är frälst eller inte
av personerna hon fotograferat?
Bilderna finns i det lilla rummet med 8 kanter.

På glaset ovanför ingången till utställningen
finns bilder av en kvinna,
som ber ärligt och hängivet till Gud på ett bönemöte.
Konstverket heter "Come with me!"

Nina Svensson och Bernd Krauss

Nina Svensson och Bernd Krauss har undersökt hur många bönhus som har funnits i Timrå kommun. Nina Svenssons har sin hemtrakt i Timrå och Bernd Krauss kommer från Tyskland. Därför var varje plats ny för honom.

Det var ett detektivarbete att hitta gamla kapell. På spelbutiken Pelles hörna, fanns personer som kom ihåg hur byggnaderna förändrats.

I utställningen blandar Nina Svensson och Bernd Krauss bilder från kapell med stolar, blommor, andra saker och inspelningar av personer som berättar sina minnen.

Konstverket heter "Kapell Kapell vid vägen är".

Erik Jeor

Erik Jeors konstverk heter "Levande vatten". Han vill inte ha en lättläst text om sitt konstverk.

Röster från författare

Det finns mängder av böcker

som handlar om frikyrkor.

Vissa beskriver vad en frikyrka är

andra berättar om livet i en församling.

Några tar avstånd ifrån hela idén med frikyrkor.

Vi har valt ut ett antal citat

som visar på mångfalden av berättelser.

Bildspel

I Murbergets arkiv finns flera tusen bilder

från frikyrkor.

På bilderna saknas för det mesta människor.

De föreställer hus och byggnadsdetaljer
eller inredningar.

Många bilder hör ihop med en undersökning,
som gjordes på 1970-talet.

Röster från gemenskapen

Att tillhöra en frikyrka handlar om att vara i en gemenskap.

I utställningen låter vi några personer berätta

om gemenskapen, musiken, dopet och andedopet,

hoppet och miraklet och den demokratiska idén

i frikyrkorna.

**Murberget, Länsmuseet Västernorrland, Box 34, 871 21 Härnösand.
tel 0611-886 00, fax 0611-187 30, www.murberget.se**